

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Jaroslavy Skoumalové a soudců JUDr. Lukáše Hloucha, Ph.D. a Mgr. Petra Sedláka, v právní věci žalobce: **M. P.**, zast. Mgr. Ing. Milanem Sochořem, advokátem, se sídlem Divadelní 6, Brno, proti žalovanému: **Česká obchodní inspekce, ústřední inspektorát**, se sídlem Štěpánská 15, Praha 2, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 4. 2013, č.j. ČOI 13355/13/O100/3000/12/13/Hy/Št,

t a k t o :

- I. Žaloba **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou podanou ke Krajskému soud v Brně dne 27. 5. 2013 se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného – tj. České obchodní inspekce, ústředního inspektorátu, ze dne 2. 4. 2013, č. j. ČOI 13355/13/O100/3000/12/13/Hy/Št, kterým žalovaný změnil rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, tj. České obchodní inspekce, inspektorátu Jihomoravského a Zlínského, ze dne 8. 1. 2013, č. j. ČOI 2335/13/3000/R/HT. Rozhodnutím správního orgánu

prvního stupně byla žalobci uložena pořádková pokuta ve výši 5.000 Kč a povinnost nahradit náklady řízení ve výši 1.000 Kč. Žalovaný svým rozhodnutím o odvolání žalobce toliko upravil výrok rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, přičemž pokuta i náklady řízení byly zachovány ve stejné výši.

Žalobce v rámci žaloby popsal proces předcházející vydání žalobou napadeného rozhodnutí s tím, že již první výzvu správního orgánu splnil podle svého nejlepšího vědomí a svědomí, byť jeden den po stanovené lhůtě, na další výzvu správního orgánu prvního stupně již nebyl schopen v daném čase zareagovat, proto odkázal na budoucí svědeckou výpověď pana V. H. Žalobce dále uvedl, že poté mu byla doručena další výzva ke sdělení identifikačních údajů požadované osoby se lhůtou dva dny, datované dnem 19. 11. 2012, a téhož dne, aniž by správní orgán prvního stupně respektoval sám stanovenou dvoudenní lhůtu, vydal příkaz k úhradě pořádkové pokuty č. j. ČOI 142682/12/3000/P/HT.

K rozhodnutí žalovaného žalobce uvedl, že žalovaný v podstatě setrval na stanovisku, které zaujal správní orgán prvního stupně. Odkaz na nález Ústavního soudu ve věci sp. zn. Pl. ÚS 28/98 ze dne 23. 11. 1999 považuje žalobce za nepřipadný.

Žalobce namítl, že nelze dovodit, že by se choval tak, že by nesplnil své povinnosti, což konstatuje i žalovaný, který uvedl, že pokuta byla žalobci uložena za nesplnění povinností ve stanovené lhůtě, tedy za opožděné splnění povinností. Zároveň žalobce namítl, že nejsou splněny důvody pro uložení pokuty, které v odůvodnění uvedly správní orgány. Jednak nenastaly ani nejsou spisem doloženy údajné komplikace při plánování výslechu svědků a ani nedošlo k prodlužování řízení a ohrožení dodržení zákonných lhůt, neboť správní orgán měl zachovanou lhůtu podle § 24b odst. 3 zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele.

Žalovaný se k žalobě vyjádřil podáním ze dne 28. 2. 2014 a uvedl, že podstatná část se obsahově shoduje s námitkami uplatněnými v odvolání a žalovaný proto odkázal na odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí. Žalovaný byl i nadále přesvědčen, že byl dán důvod k uložení pořádkové pokuty, neboť žalobce byl v okamžiku vydání příkazu v prodlení s reakcí na výzvu správního orgánu prvního stupně. Odkaz na citovaný nález Ústavního soudu byl použit pouze s ohledem na obecnou úvahu Ústavního soudu o smyslu ukládání pořádkových pokut. Zároveň žalovaný poukázal na vázanost správních orgánů rozhodovat ve smyslu § 71 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, bez zbytečného odkladu a následně ve smyslu § 71 odst. 3 správního řádu ve lhůtě 30 dnů v ostatních případech. Podle žalovaného jednání žalobce dokazuje, že prvořadý účel pokuty byl bezezbytku naplněn.

Krajský soud v Brně na základě včas podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2, věta první, s.ř.s.), jakož i řízení předcházející jeho vydání. Dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, že napadené rozhodnutí žalovaného bylo vydáno v souladu se zákonem. O žalobě soud rozhodl, aniž nařizoval jednání, za podmínek vyplývajících z ustanovení § 51 odst. 1 s.ř.s.

Z obsahu správního spisu soud zjistil následující.

Žalobce byl, jako jednatel obchodní korporace MORAVIA ASSISTANCE s.r.o., vyzván výzvou ze dne 16. 10. 2012, č. j. ČOI 128847/12/3000 k součinnosti ve věci podnětu spotřebitele týkajícího se odtahu a opravy vozidla pana L. Z. s tím, že obchodní korporace MORAVIA ASSISTANCE nereagovala na výzvu k předložení dokladů, která byla obsažena v kontrolním protokolu ze dne 14. 9. 2012. Žalobce byl proto jako jednatel jmenované obchodní korporace vyzván k uvedení jména, příjmení a funkce řidiče, který zastavil dne 27. 11. 2011 na 163 km dálnice D1 ve směru na prahu a dohodl cenu odtahu vozidla Hyundai Lantra, RZ X se zákazníkem L. Z., dále identifikoval řidiče, který přijel na zavolání s odtahovým vozidlem, popř. který řidič prováděl vlastní naložení a odvoz nepojízdného vozidla.

Na uvedenou výzvu reagoval žalobce podáním ze dne 31. 10. 2012 tak, že v případě identifikace řidiče, který uvedeného dne zastavil na 163 km dálnice D1, uvedl, že se jedná o osobu blízkou, a proto ji blíže nekonkretizoval, v případě druhého řidiče uvedl pana V. H., konkretizovaného adresou. Dále doložil další listinné důkazy a ve věci se vyjádřil.

Na to reagoval správní orgán prvního stupně opakovanou výzvou k součinnosti před uložením pořádkové pokuty ze dne 31. 10. 2012, č. j. ČOI 137297/12/3000, ve které uvedl, že nehodlá akceptovat námitku osoby blízké a nadále trvá na uvedení veškerých dříve požadovaných údajů. Oproti předcházející výzvě doplnil správní orgán prvního stupně opakovanou výzvu o požadavek na sdělení identifikačních údajů mechanika, jehož příjezd byl účtován, a o požadavek na vyjádření k dalším, konkrétně specifikovaným otázkám. Zároveň byl žalobce poučen o možnosti uložení pořádkové pokuty do výše 50.000 Kč.

K opakované výzvě se žalobce vyjádřil podáním ze dne 12. 11. 2012, ve kterém doplnil údaje pana V. H., dále se vyjádřil k dotazům správního orgánu prvního stupně, nicméně nesdělil údaje mechanika, který byl přivolán ke zjištění závady na vozidle s tím, že jeho identifikace zcela jistě vyplývá z výpovědi svědka V. H., který příslušného mechanika za účelem zjištění závady na vozidle do servisu přivolal.

Následně správní orgán prvního stupně ve stejný den, tj. 19. 11. 2012 žalobci uložil pořádkovou pokutu za delikt, specifikovaný porušením povinnosti spočívající v poskytnutí součinnosti dle § 14 odst. 1 zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, - nedoložení identifikačních údajů mechanika, jehož příjezd byl spotřebiteli L. Z. účtován ve faktuře č. 0411/142, a dále správní orgán prvního stupně vydal další opakovanou výzvu k součinnosti, kterou požadoval ve lhůtě dvou dnů poskytnutí identifikačních údajů uvedeného mechanika.

Po uvedené výzvě sdělil žalobce požadované údaje podáním ze dne 29. 11. 2012.

Správní orgán prvního stupně ve svém rozhodnutí o uložení pořádkové pokuty shrnul veškeré skutkové okolnosti a dospěl k závěru, že žalobce záměrně a s plným vědomím neposkytl správnímu orgánu prvního stupně součinnost, přičemž následkem tohoto jednání žalobce byla ztížena možnost činit kroky potřebné pro vedení správního řízení a kontrola byla ztěžována a mařena.

Žalovaný ve svém rozhodnutí nejprve konstatoval, že účastníkem řízení o uložení pořádkové pokuty byl žalobce, neboť jemu, jako fyzické osobě, byla uložena pokuta, dále neshledal jako dostatečné splnění výzvy správního orgánu prvního stupně odkazem na výsledek výpovědi jiné osoby, přičemž jasně konstatoval, že žalobce byl sankcionován za nesdělení konkrétní informace, a to identifikačních údajů mechanika. Odůvodnění uložení pokuty komplikacemi při plánování výslechu svědků a prodlužováním řízení považoval žalovaný za dostatečné.

Ze shora shrnutého skutkového stavu vyplývá, že správní orgán prvního stupně požadoval po žalobci poskytnutí informací nutných pro vedení řízení a tyto informace mu byly opakovaně poskytovány v neúplné podobě. Soud zcela vědomě při tomto hodnocení abstrahoval od toho, zda byly požadované informace poskytovány ve lhůtách stanovených správním orgánem prvního stupně, neboť tvrzení žalobce, že je sankcionován nikoliv za nesplnění povinností, nýbrž za jejich opožděné splnění je pouze jeho vlastní, a dle názoru soudu chybnou, interpretací skutkové situace.

Je zřejmé, že požadoval po žalobci informace, které byly dostatečně určitě popsány v prvních dvou výzvách. Jakkoliv v první výzvě nebyl žalobce výslovně vyzván ke sdělení jména, příjmení a kontaktních údajů mechanika, jehož příjezd byl následně účtován, nemění to nic na tom, že tento požadavek byl vznesen v opakované, podrobnější výzvě správního orgánu prvního stupně. Z odpovědi žalobce je zcela zjevné, že určité informace správnímu orgánu prvního stupně sdělit nehodlal. V případě první odpovědi odkázal žalobce na institut osoby blízké, což soud nehodnotí v kontextu poučení obsaženého v první výzvě k součinnosti nikterak negativně. V případě druhé odpovědi ale žalobce namísto toho, aby jasně uvedl odpověď na výzvu správního orgánu prvního stupně (a to ať tak, že požadované údaje nemá, nebo že není schopen je v krátké časové lhůtě poskytnout, nebo aniž by je poskytnul), zcela flagrantně odkázal správní orgán prvního stupně na výpověď třetí osoby, k jejímuž provedení mohlo nebo nemuselo dojít v budoucnu. Tedy odkázal na výpověď třetí osoby jako na splnění vlastní povinnosti uložené správním orgánem. To vše za situace, že touto informací kontrolovaná osoba, potažmo žalobce jako její jednatel disponoval, resp. mohl ji dohledat, což vyplývá jednak z toho, že jí následně poskytl, a dále i z podání žalobce ve správním řízení (odvolání) i z žaloby.

Zároveň ze skutkových zjištění vyplývajících z obsahu správního spisu vyplývá, že příkaz k úhradě pořádkové pokuty, tedy rozhodnutí správního orgánu prvního stupně č. j. ČOI 142682/12/3000/P/HT, ze dne 19. 11. 2012, byl vydán ve vazbě na nesplnění druhé výzvy správního orgánu prvního stupně (tedy výzvy ze dne 31. 10. 2012, č. j. ČOI 137297/12/3000), a nikoliv ve vazbě na v pořadí třetí výzvu správního orgánu prvního stupně datovanou 19. 11. 2012, jak tvrdí žalobce v žalobě, kde dovozuje, že mu nebyl poskytnut žádný prostor ke splnění výzvy ze dne 19. 11. 2012. Další rozhodnutí o uložení pořádkové pokuty, tedy rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, tj. České obchodní inspekce, inspektorátu Jihomoravského a Zlínského, ze dne 8. 1. 2013, č. j. ČOI 2335/13/3000/R/HT a rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 4. 2013, č. j. ČOI 13355/13/O100/3000/12/13/Hy/Št, pouze navazovala na dříve vydaný příkaz, proti kterému žalobce podal odpor. Nejednalo se tedy o rozhodnutí nová, kterými by byl žalobce sankcionován za opožděné plnění třetí výzvy správního orgánu prvního stupně.

Ze shora uvedeného vyplývá následující skutkový závěr. Žalobce byl příkazem č. j. ČOI 142682/12/3000/P/HT, ze dne 19. 11. 2012, a navazujícími rozhodnutími o uložení pořádkové pokuty sankcionován za nesplnění povinností, které mu byly uloženy ve výzvě správního orgánu prvního stupně ze dne 16. 10. 2012, č. j. ČOI 128847/12/3000, a zejména ve výzvě ze dne 31. 10. 2012, č. j. ČOI 137297/12/3000. Zároveň soud dospěl na základě obsahu správního spisu ke zjištění, že žalobce, ačkoliv k tomu byl vyzván, skutečně nesdělil identifikační údaje mechanika, jehož příjezd byl účtován ve faktuře č. 0411/142, aniž by jakkoliv smysluplně ozřejmil, proč tak učinil.

Právní úprava zákona o státní kontrole takové jednání umožňuje postihnout pořádkovou pokutou, a to na základě následujících ustanovení.

Podle § 11 písm. b) zákona o státní kontrole jsou kontrolní pracovníci při provádění kontroly oprávněni požadovat na kontrolovaných osobách, aby ve stanovených lhůtách předložily originální doklady a další písemnosti, záznamy dat na paměťových médiích prostředků výpočetní techniky, jejich výpisy a zdrojové kódy programů, vzorky výrobků nebo jiného zboží.

Podle § 11 písm. d) zákona o státní kontrole jsou kontrolní pracovníci při provádění kontroly oprávněni požadovat na kontrolovaných osobách poskytnutí pravdivých a úplných informací o zjišťovaných a souvisejících skutečnostech.

Podle § 14 odst. 1 zákona o státní kontrole jsou kontrolované osoby povinny vytvořit základní podmínky k provedení kontroly, zejména jsou povinny poskytnout součinnost odpovídající oprávněním kontrolních pracovníků uvedeným v § 11 písm. a) až f) a h) tohoto zákona. Fyzické osoby nemají povinnost podle § 11 písm. d) tohoto zákona v případech, kdyby jejím splněním způsobily nebezpečí trestního stíhání sobě nebo osobám blízkým.

Podle § 19 odst. 1 zákona o státní kontrole fyzické osobě, která způsobila, že kontrolovaná osoba nesplnila povinnost podle § 14 tohoto zákona, může kontrolní orgán uložit pořádkovou pokutu až do výše 50.000 Kč.

V kontextu shora zjištěného skutkového stavu a citované právní úpravy uvážil soud o jednotlivých námitkách žalobce a shledal je nedůvodnými.

V případě namítaných vad doručení soud nedospěl k závěru, že by se jakkoliv mohli dotknout práv žalobce. Žalobce byl tím, kdo byl správním orgánem vyzván k poskytnutí součinnosti, žalobci byly výzvy doručeny, žalobce na ně reagoval. Zároveň žalobce nebyl postižen za pozdní plnění, ale za to, že nesdělil informace, které považoval správní orgán prvního stupně za podstatné pro vedení řízení.

Jestliže žalobce dále namítal, že nebyl schopen v daném čase zareagovat na doplňující požadavek správního orgánu prvního stupně a identifikaci osoby mechanika, a proto odkázal na budoucí svědeckou výpověď pana V. H., nic takového z jeho vyjádření ze dne 31. 10. 2012 na výzvu správního orgánu nevyplývá. Žalobce ve svém vyjádření nikde nezmínil, že ať on,

nebo kontrolovaná osoba touto informací disponují, ale nejsou ji schopni v stanovené lhůtě předložit. Následná žalobní argumentace (mimochodem shodná s odvoláním) se proto jeví zcela účelová a nevěrohodná.

V další námitce žalobce uvedl, že ve výzvě ze dne 19. 11. 2012 mu byla uložena nepřiměřeně krátká dvoudenní lhůta, kterou navíc sám správní orgán prvního stupně nerespektoval. Ani tato námitka nemůže být důvodná, neboť, jak již soud výše uvedl, žalobce byl sankcionován pokutou za nesplnění výzvy ze dne 31. 10. 2012, č. j. ČOI 137297/12/3000. V této souvislosti je proto zcela nadbytečné zabývat se délkou lhůty stanovené ve výzvě ze dne 19. 11. 2012.

Klíčová žalobní námitka je obsažena v závěru žaloby, a to zpochybnění zdůvodnění uložení pořádkové pokuty komplikacemi při plánování výslechu svědků a prodlužování řízení ve vazbě na zákonné lhůty.

V případě podstaty pořádkových pokut odkázal žalovaný poměrně případně na nález Ústavního soudu ve věci sp. zn. Pl ÚS 28/98. Ústavní soud se totiž v předmětném nálezu zabýval povahou pořádkových pokut a výslovně i pokut při kontrolní činnosti. Ústavní soud v citovaném nálezu mimo jiné uvedl, že: *„Tato rozhodnutí (o pořádkových pokutách – poznámka krajského soudu) jsou konstruována jako civilně procesní, trestně procesní nebo správně procesní sankce, tedy opatření, která mají pomoci zajistit hladký průběh určitého řízení a součinnost jeho účastníků v případě, že by nebyli ochotni se na řízení podílet zákonem stanoveným způsobem (dostavit se, předložit požadované listiny, vydat věci důležité pro řízení atd.) nebo by jeho průběh jinak ztěžovali či dokonce mařili. Proto je možno je ukládat i opakovaně, dokud nebude odpovídající průběh řízení zajištěn (neplatí zásada ne bis in idem).*

Sankce v podobě pořádkové pokuty ukládaná správními orgány jako pořádkové opatření přitom byla původně konstruována více jako upozornění na povinnost respektovat stanovená pravidla a nedosahovala stupně represe nebo prevence ve smyslu trestněprávních a správnětrestních deliktů. Jako příklad lze uvést § 45 odst. 1 správního řádu, podle kterého tomu, kdo ztěžuje postup řízení, zejména tím, že se bez závažných důvodů nedostaví na výzvu ke správnímu orgánu, ruší přes předchozí napomenutí pořádek, bezdůvodně odmítá svědeckou výpověď, předložení listiny nebo provedení ohledání, může správní orgán uložit pořádkovou pokutu až do výše 200 Kčs; u vojáků v činné službě a u příslušníků veřejných ozbrojených sborů odevzdá věc k vyřízení podle kázeňských předpisů. V posledních letech je však patrná tendence ke zvyšování částek, které se v podobě "pořádkových pokut" ukládají.

Obdobnou povahu jako pořádkové pokuty ve správním řízení mají i pořádková opatření v kontrolní a inspekční činnosti. I zde je jejich posláním zajistit náležitý průběh kontrolní akce, která by zpravidla byla neproveditelná bez součinnosti kontrolovaných. Kromě toho jsou zde ve srovnání s procesními pořádkovými opatřeními některé zvláštnosti související s povahou kontrolní činnosti samotné.“

Případně na jiném místě nálezu konstatoval, že: *„Pořádkové pokuty ve správním řízení jsou sankcí za protiprávní chování. Jak bylo výše uvedeno, nevyplývají z občanských práv a závazků (civil rights and duties, les droits et obligations de caractere civil) ve smyslu*

civilního práva jakkoli široce chápaného. Jejich posláním je postihnout toho, kdo poruší své povinnosti ve veřejnoprávním vztahu.“

Podstatou kontroly, prováděné Českou obchodní inspekcí v předmětné věci, bylo prošetření podnětu stěžovatele. Bylo tedy na České obchodní inspekci, aby řádně zjistila skutkový stav, který předcházela podání podnětu, tedy okolnosti související se službami, které kontrolovaná osoba poskytla stěžovateli. V takovém případě soud považuje za zcela legitimní snahu správního orgánu prvního stupně o zajištění výsledku osob, které se na řešení situace stěžovatele podílely, tedy mimo jiné i mechanika, jehož práce byla stěžovateli účtována. Skutečnost, že žalobce nesdělil údaje této osoby přímo, nýbrž odkázal na jejich sdělení v rámci jiné svědecké výpovědi, třetí osoby, ačkoliv tuto informaci měl mít k dispozici (a v konečném důsledku se prokázalo, že ji k dispozici měl), bezpochyby komplikuje správnímu orgánu přípravu řízení a konečné posouzení podnětu stěžovatele. Povinnost přitom byla uložena přímo žalobci a byl to právě žalobce, jehož jednání vyústilo ve vydání další výzvy, na kterou již reagoval. Žalobce tedy v průběhu kontroly neposkytoval správnímu orgánu plnou součinnost, jak vyžaduje zákon. Uložení pořádkové pokuty byla naplněna její podstata vymezená Ústavním soudem, a to vytvoření tlaku na povinnou osobu k tomu, aby byl zajištěn náležitý průběh kontrolní akce.

Obdobné platí i pro druhý důvod, a to bezdůvodné prodlužování řízení a vázanost správního orgánu zákonnými lhůtami. Žalobce zcela účelově omezuje úpravu zákonných lhůt na vymezení lhůty, ve které musí být zahájeno projednávání správního deliktu podle § 24b odst. 3 zákona o ochraně spotřebitele a pomíjí, že každé správní řízení je vázáno obecnými lhůtami, které jsou dány § 71 správního řádu, dle kterého je správní orgán povinen vydat rozhodnutí bez zbytečného odkladu (§ 71 odst. 1 správního řádu), resp. pokud nelze rozhodnutí vydat bezodkladně, je správní orgán povinen vydat rozhodnutí nejpozději do 30 dnů od zahájení řízení, k nimž se připočítává doba až 30 dnů, jestliže je zapotřebí nařídit ústní jednání nebo místní šetření, je-li třeba někoho předvolat, někoho nechat předvést nebo doručovat veřejnou vyhláškou osobám, jimž se prokazatelně nedaří doručovat, nebo jde-li o zvlášť složitý případ (§ 71 odst. 3 písm. a) správního řádu). Limitace správního orgánu prvního stupně zákonnými lhůtami je tedy zcela zjevná a vyplývá z obecného právního předpisu ve spojení s § 26 zákona o státní kontrole, dle kterého pro řízení podle tohoto zákona platí, s výjimkou § 18 tohoto zákona, správní řád.

Ani tato námitka není proto důvodná.

S ohledem na vyslovené závěry dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji jako nedůvodnou zamítl podle ustanovení § 78 odst. 7 s.ř.s, neboť napadené rozhodnutí netrpí tvrzenou nezákonností.

Výrok o nákladech řízení má oporu v ustanovení § 60 odst. 1 s.ř.s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce v řízení úspěšný nebyl, proto mu právo na náhradu nákladů řízení nepřisluší. Žalovanému, který měl v řízení plný úspěch, však žádné náklady spojené s tímto řízením nad

rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly, proto soud rozhodl, že žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení nemá.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 16. září 2015

JUDr. Jaroslava Skoumalová
předsedkyně senátu